

Sympetrum meridionale – szablak południowy

Gatunek szeroko rozprzestrzeniony i czasem pospolity w krajach basenu śródziemnomorskiego. Obserwowany tylko sporadycznie w północnej Europie, gdzie okazy są czasem zauważane dzięki intensywnej inwazji czerwonych wodopójek na skrzydłach.

W Polsce ma niewielki zasięg obejmujący południowo-wschodnie oraz częściowo południowe i środkowo-południowe regiony. Występuje lokalnie i rzadko penetruje poza podstawowy zasięg, aczkolwiek stwierdzono jego obecność nawet na Mierzei Wiślanej.

Zasiedla płytkie, zwykle dobrze porośnięte roślinnością, stojące wody, takie jak nasłonecznione kałuże, błotniste zakola rzek i okresowe bagna.

IDENTYFIKACJA

Cechy ogólne

Całkowita długość osobników 35-40 mm, tylko odwłoka 22-28 mm. Szablak południowy wyróżnia się spośród podobnych do niego gatunków prawie całkowitym brakiem czarnej pigmentacji wzdłuż szwów na tułowi. W zabarwieniu nóg dominuje barwa żółta, jedynie z wąskim czarnym pasczkiem wzdłuż uda i goleni. U samców szablaka południowego brak jest na stronie grzbietowej odwłoka czarnego zabarwienia. Szczególnie obecność czarnych plam na 8 i 9 segmencie (tergicie) odróżnia inne szablaki czerwono wybarwione od samców tego gatunku. U obu płci wzdłuż odwłoka widoczne są (z boku) czarno wybarwione pojedyncze, delikatne prążki, których nie można zobaczyć w widoku z góry.

Cechy szczegółowe

- (1) hamulus samców ma dłuższy i węższy hak i płat niż większość pozostałych gatunków;
- (2) wulwa samicy jest bardziej ciasno przyciśnięta do odwłoka niż u innych gatunków (ledwo widoczna z boku);
- (3) nieobecne są parzyste wyrostki na spodzie 9 segmentu odwłoka samicy (tuż za wulwą) w przeciwieństwie do większości gatunków *Sympetrum*, tu zastąpione przez płytkie dołki.

Zachowanie

Samce nie są terytorialne. Z podwyższonych miejsc podejmują loty nad powierzchnią wody. Składanie jaj odbywa się zwykle w tandemie, w miejscach płytkich a nawet na podłożu nieco przesuszonym. Tandem unosi się wtedy na wysokości 10-30 cm. Wylot osobników dorosłych zachodzi około połowy czerwca a ich lot obserwuje się do końca września. Przy dużej liczebności mają silną tendencję do migrowania na nowe obszary.

17-09-2006 piaskownia w Ignatówce, siedlisko *Sympetrum meridionale* (fot. Alicja Miszta)

17-09-2006 Ignatówka, samica *Sympetrum meridionale* (fot. Paweł Buczyński)

15-08-2007 Antoniów – torfowisko, samiec *Sympetrum meridionale* (fot. Adam Kuńka)

17-09-2006 Niemstów, samiec *Sympetrum meridionale* (fot. Alicja Miszta)